

שיעור 1 [?] שיעור פתיחה לפרק שבועת הדיינין [?] ובשמו תישבע

מראי מקומות

א. פתיחה

אנו עומדים בפתחה של לימוד חטיבה למדנית מתוך מסכת שבועות, חטיבה אשר מכילה יסודות מרכזיים של נזיקין. את לימוד המסכת נפתח בבניית הספרייה שתלווה אותנו במהלך הלימוד ולעריכת היכרות ראשונית עם מושגי היסוד שלה.

ב. הפרשה בתורה ומדרש ההלכה

1. הפרשיות אשר נעיין בהם ובמדרש ההלכה שעליהם הן:
 - פרשת שבועת פיקדון [?] ויקרא ה', כ-כו.
 - פרשיות שומרים [?] שמות כ"ב, ו-יד.
 - פרשת עד אחד [?] דברים י"ט, טו-כא.
2. עיינו באמצעות קונקורדנציה בהופעת המונח שבועה בתנ"ך.
 - עמדו על מהות השבועה בתנ"ך ועל השימושים השונים בו [?] מהי שבועה? מי נשבע ובאיזו סיטואציה?
 - האם ניתן ללמוד מזה באשר למהות השימוש בשבועה בבי"ד?
 - להרחבה [?] אנציקלופדיה מקראית כרך ז', ערך שבועה.

ג. משניות הפרק

1. לעריכת היכרות ראשונית עם נושא הלימוד [?] עיינו במשניות פרק שישי במסכת שבועות.
2. הפרק המקביל בתוספתא הוא פרק ה'.
3. מיקום הפרק במסכת שבועות:
 - עברו ברפרוף על מסכת שבועות ועמדו על החטיבות היסודיות שיש בו.
 - מהו הסבר מבנה המסכת? עמדו על הזיקה לפרשיות התורה.
 - מהו השוני הבסיסי בין פרקים א-ה ובין פרקים ו-ח?

- ראו היכן "פיזר" הרמב"ם את החטיבות השונות של המסכת. האם יש בכל זאת, זיקה בין סוגי השבועות השונים?

ד. שבועת הדיינין [?] מושגי יסוד

1. איזו שבועה נזכרת במשניות הפרק?
2. לח: רש"י ד"ה שבועת הדיינין, ובחידושי הרמב"ן ד"ה מתני' שבועת הדיינין.
3. רמב"ם:
 - הלכות שבועות פ"א ה"א
 - הלכות שבועות פ"א הלכות א-ז, יד, כ.
 - הלכות טוען ונטען פ"א הלכות א-ב.
4. מניין המצוות:
 - ספר המצוות לרמב"ם מ"ע ז' ובהשגת הרמב"ן;
 - מניין המצוות לרמב"ם מ"ע ז' ובהשגת הראב"ד.
 - פירוש הרמב"ן לתורה דברים ו', יג.
5. תנו את הדעת למשמעות השימוש בשם ד' בשבועה כהליך בבי"ד. מה פשרו?